

Súd: Špecializovaný trestný súd
Spisová značka: 1Nt/3/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 9524100245
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 10. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Renáta Greif Radovčičová
ECLI: ECLI:SK:SSPK:2024:9524100245.3

Uznesenie

Špecializovaný trestný súd v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Renáty Greif Radovčičovej a členov senátu JUDr. Jozefa Piknu a JUDr. Ruženy Sabovej, v trestnej veci W. H. odsúdeného pre zločin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Trestného zákona a iné, o návrhu odsúdeného W. H. na povolenie obnovy konania, na verejnom zasadnutí konanom v Pezinku 28. októbra 2024 takto

rozhodol:

I. Podľa § 394 odsek 1, odsek 4 písmeno b) Trestného poriadku povoľuje obnovu konania v prospech odsúdeného W. H., narodeného XX. XX. XXXX v Š., trvale bytom B., R. XXXX/XA, toho času vo výkone trestu odňatia slobody v Ústave na výkon väzby a Ústave na výkon trestu odňatia slobody v Bratislave, vedeného na Špecializovanom trestnom súde, pod sp. zn. 2T/8/2021, ktoré sa skončilo právoplatným rozsudkom zo dňa 2. septembra 2021 pod č. k. 2T/8/2021-6753.

II. Podľa § 400 odsek 1 Trestného poriadku zrušuje rozsudok Špecializovaného trestného súdu zo dňa 2. septembra 2021 pod č. k. 2T/8/2021-6753, právoplatný dňa 2. septembra 2021, vo výroku o treste a vo výroku o ochrannom dohľade a zrušuje aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutie obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

III. Podľa § 403 Trestného poriadku z dôvodov podľa § 71 odsek 1 písmeno c) Trestného poriadku odsúdeného W. H., narodeného XX. XX. XXXX v Š., trvale bytom B., R. XXXX/XA, toho času vo výkone trestu odňatia slobody v Ústave na výkon väzby a Ústave na výkon trestu odňatia slobody v Bratislave, berie do väzby.

Lehota väzby začína plynúť od právoplatnosti rozhodnutia o povolení obnovy konania a bude sa vykonávať v Ústave na výkon väzby a Ústave na výkon trestu odňatia slobody Bratislava.

IV. Podľa § 80 odsek 1 písmeno c), odsek 2 Trestného poriadku žiadosť odsúdeného W. H. o nahradenie väzby dohľadom probačného a mediačného úradníka nad odsúdeným zamieta.

odôvodnenie:

Odsúdený W. H. (ďalej v texte aj „odsúdený“) prostredníctvom zvolenej obhajkyne JUDr. Boľovej podal 15. 08. 2024 na Špecializovaný trestný súd (ďalej v texte aj „súd“) návrh na obnovu konania pôvodne vedeného na Špecializovanom trestnom súde pod sp. zn. 2T/8/2021, v ktorom uviedol, že rozsudkom Špecializovaného trestného súdu zo dňa 02. 09. 2021 bol v bode 7) rozsudku uznaný za vinného z pokračovacieho obzvlášť závažného zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. a), písm. c), písm. d) Trestného zákona, ods. 2 písm. c), ods. 4 písm. b), písm. c) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b) Trestného zákona a s poukazom na § 141 písm. a) Trestného zákona a v bode 8) rozsudku z trestného činu nedovolenej výroby a držby omamnej látky, psychotropnej látky, jedu a prekurzora a obchodovanie s nimi podľa § 187 ods. 1 písm. b), písm. c), písm. d), ods. 2

písm. c), ods. 5 písm. b) Trestného zákona účinného do 01. 01. 2006. Za to mu bol uložený okrem iných aj trest prepadnutia majetku podľa § 58 ods. 3 Trestného poriadku. V návrhu poukázal na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky PL. ÚS 1/2021-164 zo dňa 27. 09. 2023, ktorým bolo rozhodnuté, že ustanovenie § 58 ods. 2 a 3 Trestného zákona nie je v súlade s čl. 1 ods. 1, čl. 13 ods. 4, čl. 16 ods. 2 a čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Ďalej v návrhu poukázal na § 2 ods. 3 zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich, § 394 ods. 1 Trestného poriadku, § 396 ods. 1, ods. 4 Trestného poriadku, § 7 ods. 1 Trestného poriadku a § 93 ods. 1 zákona o ústavnom súde. V návrhu ďalej uviedol, že uznesením Okresného súdu Žilina, sp. zn. 3K 24/2021 zo dňa 15. 10. 2021 bol vyhlásený konkurz na jeho majetok, pričom za správcu bola ustanovená JUDr. Zuzana Šujanská. V závere navrhol, aby súd vyhovel návrhu a povolil obnovu konania vedeného na Špecializovanom trestnom súde pod sp. zn. 2T/8/2021 v časti uloženia trestu prepadnutia majetku odsúdeného v prospech obvineného, zrušil právoplatný rozsudok v časti výroku o uložení trestu prepadnutia majetku a vec vrátil prokurátorovi do prípravného konania.

Táto vec bola pôvodne náhodným výberom pridelená do senátu 1Nt, v ktorom je predsedom senátu JUDr. Ján Buvala a členmi senátu Mgr. Pamela Záleská a JUDr. Renáta Greif Radovčičová. Podľa § 397 odsek 2 Trestného poriadku však boli JUDr. Ján Buvala a Mgr. Pamela Záleská z rozhodovania o návrhu na obnovu konania v predmetnej veci vylúčení, pretože rozhodovali vo veci sp. zn. 2T/8/2021 v prvom stupni ako členovia senátu zloženého z predsedu senátu JUDr. Emila Klemaniča a členov senátu Mgr. Pamelu Záleskej a JUDr. Jána Buvalu. Keďže sa vylúčenie podľa § 397 odsek 2 Trestného poriadku netýkalo celého senátu 1T (konkrétne členky senátu JUDr. Renáty Greif Radovčičovej), nepostupoval súd podľa § 152 ods. 7 zákona č. 543/2005 Z. z. o Spravovacom a kancelárskom poriadku pre sudy a podľa § 51 ods. 4 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov, teda že by sa vec opätovne prideliť náhodným výberom s vylúčením (celého) senátu súdu z pridelovania, ale aplikoval ustanovenia § 51 ods. 6 zákona č. 757/2004 Z. z. - o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov podľa bodu II.3.1. rozvrhu práce ŠTS 2024 v znení dodatku č. 8 tak, že vo veci vedenej pod sp. zn. 1Nt/3/2024 konal senát v zložení predsedníčka senátu JUDr. Renáta Greif Radovčičová a členovia senátu JUDr. Jozef Pikna a JUDr. Ružena Sabová.

Na verejnom zasadnutí súd vykonal dokazovanie výsluchom odsúdeného a prečítaním listinných dôkazov.

Z pripojeného spisu sp. zn. 2T/8/2021 súd zistil, že rozsudkom č. k. 2T/8/2021-6753 Špecializovaný trestný súd schválil okrem iných aj dohodu o vine a treste uzatvorenú medzi prokurátorom ÚŠP GP SR a obvineným W. H., uznal W. H. za vinného v bode 1) zo zločinu založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Trestného zákona, v bode 7) z pokračovacieho obzvlášť závažného zločinu nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi, podľa § 172 ods. 1 písm. a), písm. c), písm. d), ods. 2 písm. c), ods. 4 písm. b), písm. c) Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. b) Tr. zák. a § 141 písm. a) Tr. zák. a v bode 8) z trestného činu neodvolenej výroby a držby omamnej látky, psychotropnej látky, jedu a prekurzora a obchodovania s nimi podľa § 187 ods. 1 písm. b), písm. c), písm. d), ods. 2 písm. c), ods. 5 písm. b) Tr. zák. účinného do 01. 01. 2006 a uložil mu úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 10 rokov so zaradením na výkon trestu do ústavu so stredným stupňom stráženia. Uložil mu aj trest prepadnutia majetku podľa § 58 odsek 3 Trestného zákona. Zároveň mu uložil ochranný dohľad v trvaní 3 rokov.

Z pripojeného spisu sp. zn. 2T/8/2021 súd ďalej zistil, že uznesením sudcu pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu sp. zn. 1Tp/3/2020 zo dňa 20. 08. 2020 v spojení s uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Tost 19/2020 zo dňa 17. 09. 2020 bol v tom čase obvinený W. H. vzatý do väzby z dôvodov podľa § 71 ods. 1 písm. a), písm. b), písm. c) Trestného poriadku s tým, že lehota väzby obvineného začala plynúť dňa 17. augusta 2020 a uznesením súdu zo dňa 18. 06. 2021 č. k. 2T/8/2021-6650 bol podľa § 238 ods. 4 Trestného poriadku ponechaný vo väzbe.

Z pripojeného spisu sp. zn. 2T/8/2021 súd zistil aj to, že uznesením predsedu senátu Špecializovaného trestného súdu č. k. 2T/8/2021-6879 bola odsúdenému W. H. započítaná do uloženého úhrnného trestu odňatia slobody doba, ktorú strávil vo väzbe, a to od 17. 08. 2020 do 02. 09. 2021.

Zo správy správkyne konkurznej podstaty JUDr. Zuzany Hýllovej zo dňa 01. 10. 2024 (č. I. 33) súd zistil, že uznesením Okresného súdu Žilina č. k. 3K/24/2021 zo dňa 15. 10. 2021 bol vyhlásený

konkurz na majetok odsúdeného W. H. a zároveň bola ustanovená do funkcie správcu JUDr. Zuzana Hýllová (pôvodne Šujanská). Zo správy tiež súd zistil, že správkyňa od účinnosti vyhlásenia konkurzu uskutočňovala úkony za účelom zisťovania a zabezpečovania majetku dlžníka. Súpis dohľadaného majetku bol zverejnený oznámením v Obchodnom vestníku zo dňa 17. 12. 2021, doplnený oznámením zverejneným dňa 19. 01. 2022 a oznámením zo dňa 28. 02. 2022. Keďže priebežne dochádza ku zrážkam zo mzdy, súpis majetku bude až do ukončenia konkurzu aktualizovaný. Následná činnosť správkyne spočívala v úkonoch speňažovania, pričom ku dňu podania správy boli dosiahnuté výťažky v celkovej sume 14.341,00 €. Zo správy ďalej súd zistil, že na základe výsledkov vlastného šetrenia mala správkyňa za preukázané, že mohlo dôjsť k odporovateľným právnym úkonom, preto v zákonnej lehote podala dve žaloby o určenie neúčinnosti právnych úkonov a ku dňu podania správy prebieha na Okresnom súde Žilina incidenčné konanie pod sp. zn. 44Cbi/12/2022 a 5Cbi/11/2022. V dôsledku týchto konaní nie je možné predpokladať termín ukončenia konkurzu.

Z hodnotenia ÚVV Bratislava zo dňa 25. 10. 2024 súd zistil, že odsúdený je hodnotený kladne. Počas doterajšieho výkonu trestu bol v rokoch 2022 až 2024 5x disciplinárne odmenený, je pracovne zaradený, pričom pracovné povinnosti si plní na požadovanej úrovni. Ďalej z hodnotenia súd zistil, že odsúdený je v pravidelnom kontakte s matkou Z., manželkou J. a dvoma deťmi, pričom členovia rodiny ho morálne podporujú a dodávajú mu silu a jeho postoj k vlastnej trestnej činnosti je kritický.

Z odpisu RT súd zistil, že odsúdený W. H. má aktuálne evidovaných 8 záznamov, pričom okrem aktuálne posudzovaného rozsudku, bol odsúdený od roku 1990, kedy má evidované prvé odsúdenie, viackrát, a to pre majetkové trestné činy, trestné činy proti poriadku vo verejných veciach, trestné činy proti životu a zdraviu a trestné činy proti ľudskej dôstojnosti, pričom mu bol opakovane uložený aj nepodmienečný trest odňatia slobody.

Odsúdený W. H. pri svojom výsluchu uviedol, že v prípade, ak by bol prepustený na slobodu, zdržiaval by sa u manželky na adrese M. XXX, ide o nehnuteľnosť, vlastníčkou ktorej je jeho dcéra. Uviedol, že má základné vzdelanie, pred vzatím do väzby podnikal ako živnostník v oblasti fitness. V prípade, ak by bol prepustený na slobodu, možnosti na zamestnanie je veľa, má známeho, ktorý podniká v stavebníctve, nevie však, či by to bolo na trvalý pracovný pomer alebo brigádne, doposiaľ to neriešil. V prípade prepustenia na slobodu by bol ochotný podrobiť sa kontrole technickými prostriedkami. Uviedol, že dôvody väzby pominuli, pretože za tie 4 roky si uvedomil, že jeden deň vo väzení naozaj nie je hodný ničoho. V plnom rozsahu sa stotožnil s vyjadreniami obhajkyne.

Prokurátor v rámci záverečného návrhu navrhol, aby súd vyhovel odsúdenému W. H. v časti jeho návrhu týkajúceho sa trestu prepadnutia majetku a nevyhovel v časti, v ktorej navrhuje vrátiť vec prokurátorovi do prípravného konania. Zároveň navrhol vziať odsúdeného do väzby z dôvodu uvedeného v § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, pretože bol odsúdený za dlhodobé páchanie drogovej trestnej činnosti a je dôvodné sa domnievať, že by v nej mohol pokračovať. Vzhľadom na neexistenciu výnimočných okolností navrhol, aby väzba nebola nahradená žiadnym z inštitútov.

Obhajkyňa odsúdeného v rámci záverečného návrhu navrhla, aby súd povolil obnovu konania a vec vrátil prokurátorovi do prípravného konania. Poukázala na odstup času, kedy k páchaniu trestnej činnosti malo dôjsť v zmysle skutkovej vety rozsudku ŠTS sp. zn. 2T/8/2021 do roku 2018, ako aj s poukazom na hodnotenie ÚVTOS, kde je vyslovene uvedené, že odsúdený má negatívny postoj k páchaniu trestnej činnosti a uvedomil si dôsledky svojho správania a navrhla, aby súd väzbu obvineného nahradil miernejšími prostriedkami, a to dohľadom probačného a mediačného úradníka, kontrolou technickými prostriedkami a primeranými povinnosťami a obmedzeniami. Odsúdený má podľa jej názoru silné rodinné zázemie a v prípade jeho prepustenia na slobodu, by nad odsúdeným a jeho správaním držala ochrannú ruku.

Súd po zistení stanoviska prokurátora, obhajkyne odsúdeného a odsúdeného, ako aj po preštudovaní spisu a samotného návrhu odsúdeného skúmal, či sú v danom prípade splnené zákonné podmienky pre povolenie obnovy konania a či tieto boli odsúdeným dostatočne preukázané.

Podľa § 394 odsek 1 Trestného poriadku obnova konania, ktoré sa skončilo právoplatným rozsudkom alebo právoplatným trestným rozkazom, sa povolí, ak vyjdú najavo skutočnosti alebo dôkazy súdu skôr neznáme, ktoré by mohli samy osebe alebo v spojení so skutočnosťami a dôkazmi už skôr známymi

odôvodniť iné rozhodnutie o vine alebo vzhľadom na ktoré by pôvodne uložený trest bol v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo k pomerom páchatel'a, alebo uložený druh trestu by bol v zrejmom rozpore s účelom trestu, alebo vzhľadom na ktoré upustenie od potrestania alebo upustenie od uloženia súhrnného trestu by bolo v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo k pomerom páchatel'a, alebo by bolo v zrejmom rozpore s účelom trestu.

Obnova konania je vo všeobecnosti mimoriadnym opravným prostriedkom a smeruje proti právoplatným rozhodnutiam vo veci samej. Obnovu konania, ktoré sa skončilo právoplatným rozsudkom, je možné povoliť len za predpokladu, že sa objavili nové skutočnosti alebo dôkazy. Musí sa však jednať o skutočnosti alebo dôkazy určitej kvalitatívnej hodnoty, a to také, ktoré by samé osebe alebo v spojení so skutočnosťami a dôkazmi skôr známymi mohli odôvodniť iné rozhodnutie a zároveň boli tieto skutočnosti alebo dôkazy súdu v pôvodnom konaní neznáme.

Skutočnosťou skôr neznámou je podľa § 394 odsek 4 písmeno b) Trestného poriadku aj strata účinnosti právneho predpisu, jeho časti alebo niektorého ustanovenia podľa čl. 125 ods. 3 ústavy voči rozsudku vydanému na základe aplikácie takého právneho predpisu, jeho časti alebo niektorého ustanovenia, ak tento rozsudok nadobudol právoplatnosť, ale nebol vykonaný.

Nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky PL. ÚS 1/2021 z 27. septembra 2023, ktorý bol zverejnený v Zbierke zákonov Slovenskej republiky pod číslom 402/2023 v spojení s opravným uznesením č. k. PL. ÚS 1/2021-194 z 24. októbra 2023 Ústavný súd Slovenskej republiky rozhodol, že ustanovenia § 58 ods. 2 a 3 Trestného zákona nie sú v súlade s čl. 1 ods. 1, čl. 13 ods. 4, čl. 16 ods. 2 a čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

Podľa § 93 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ak súd v trestnom konaní vydal rozsudok na základe právneho predpisu, jeho časti alebo niektorého ustanovenia, ktorý neskôr stratil účinnosť podľa čl. 125 ods. 3 ústavy, a tento rozsudok nadobudol právoplatnosť, ale nebol vykonaný, strata účinnosti takého právneho predpisu, jeho časti alebo niektorého ustanovenia je dôvodom na obnovu konania podľa Trestného poriadku, ak ústavný súd nerozhodne inak.

V oblasti trestného práva je strata účinnosti právneho predpisu, na základe ktorého bol v trestnom konaní vydaný právoplatný, ale ešte nevykonaný rozsudok, dôvodom na obnovu konania. Na právoplatné, ale ešte nevykonané trestné rozsudky má derogačný nález ústavného súdu účinky pravej retroaktivity. Retroaktívny účinok rozhodnutia sa týka nielen zrušenia ustanovenia, ale zároveň s ním sa rušia všetky rozhodnutia vydané na jeho základe.

Nevykonaným rozsudkom je taký rozsudok, ktorého všetky uložené tresty a ochranné opatrenia neboli vykonané. Takýto záver vyplýva jednak z gramatického výkladu predmetného zákonného ustanovenia, ale aj zo stanoviska predsedu trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 11. 03. 2013.

V tejto veci boli odsúdenému W. H. rozsudkom Špecializovaného trestného súdu č. k. 2T/8/2021-6753 uložené dva druhy trestov. Jednak trest odňatia slobody a jednak trest prepadnutia majetku.

Podľa § 59 ods. 1 písm. a), b), c) Trestného zákona trest prepadnutia majetku postihuje, v rozsahu, ktorý patrí odsúdenému pri výkone trestu prepadnutia majetku po ukončení konkurzného konania,
a) výťažok zo speňaženia majetku,
b) majetok vylúčený zo súpisu majetku podstát,
c) majetok podliehajúci konkurzu, ak nedošlo k speňaženiu majetku.

Podľa § 59 Trestného zákona prechádza majetok na štát až po ukončení konkurzného konania, pričom na základe vykonaných dôkazov je nepochybné, že konkurzné konanie stále prebieha a z týchto dôvodov súd považoval trest prepadnutia majetku za nevykonaný. Rovnako je nevykonaným aj trest odňatia slobody.

Vzhľadom na to súd prijal záver, že sú splnené podmienky na povolenie obnovy konania z dôvodu podľa § 394 ods. 4 písm. b) Trestného poriadku, keďže súd vydal rozsudok č. k. 2T/8/2021-6753 aj na základe

ustanovenia 58 odsek 3 Trestného zákona, ktoré neskôr stratilo účinnosť podľa čl. 125 ods. 3 ústavy, a tento rozsudok nadobudol právoplatnosť, ale nebol vykonaný (výrok v bode I.).

Podľa § 400 odsek 1 Trestného poriadku, ak vyhovie súd návrhu na povolenie obnovy konania, zruší napadnuté rozhodnutie celkom alebo v časti, v ktorej je návrh dôvodný. Ak zruší čo i len sčasti výrok o vine, zruší vždy súčasne celý výrok o treste, ako aj ďalšie výroky, ktoré majú vo výroku o vine svoj podklad. Zruší aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutie obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej zrušením došlo, stratili podklad.

Aj keď sa odsúdený vo svojom návrhu domáhal len zrušenia výroku o treste prepadnutia majetku, súd pri svojom postupe musel reflektovať na skutočnosť, že výrok o treste tvorí jednotný celok a je nedeliteľný, i keď sa skladá z jednotlivých druhov trestu a výrokov o spôsobe jeho výkonu. Súd si bol vedomý, že sa v tomto prípade uplatňuje princíp viazanosti súdu návrhom na obnovu konania a súd neskúma, či boli splnené podmienky obnovy konania u všetkých výrokov napadnutého rozhodnutia, ale sa zaoberá dôvodnosťou podaného návrhu. Avšak vzhľadom na špecifickosť situácie, rešpektujúc skutočnosť skúmania spôsobilosti nových skutočností alebo dôkazov odôvodniť iné rozhodnutie z hľadiska skutkového a právneho stavu, ktorý tu bol v dobe pôvodného rozhodnutia, zohľadňujúc výrok o treste ako nedeliteľný celok, ako aj skutočnosť, že v pôvodnom konaní bolo s poukazom na § 34 odsek 7 písmeno c), písmeno d) Trestného zákona obligatórne vylúčené uloženie tam uvedených druhov trestov (peňažný trest, trest prepadnutia veci), dospel k záveru, že po zistení podmienok na povolenie obnovy konania zrušil celý výrok o treste (teda všetky druhy trestov ukladané v rámci jedného výroku o treste) rozsudku Špecializovaného trestného súdu z 02. 09. 2021, č. k. 2T/8/2021-6753. Takýto záver vyplýva aj z prevažnej aktuálnej rozhodovacej činnosti Najvyššieho súdu SR (napr. uznesenie 2Tost 29/2023, 2Tost 1/2024, 4Tost 21/2024, 1Tost/29/2024). Vzhľadom na to, že uloženie ochranného dohľadu podľa § 76 odsek 1 Trestného zákona je viazané na uloženie nepodmienečného trestu odňatia slobody, ktorý bol pri povolení obnovy konania zrušený, nemohol zo strany súdu zostať nedotknutý výrok o uložení ochranného dohľadu odsúdenému, a preto súd zrušil aj výrok týkajúci sa uloženia ochranného dohľadu v trvaní troch rokov. Súd zrušil aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutie obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad (výrok v bode II.).

Podľa § 404 ods. 2 druhá veta Trestného poriadku, ak súd zruší právoplatný rozsudok, ktorý bol vyhlásený na základe konania o dohode o vine a treste, vždy vráti vec prokurátorovi do prípravného konania.

Vrátenia veci do prípravného konania sa vo svojom návrhu domáhal aj odsúdený.

Podľa názoru súdu v danej trestnej veci citované ustanovenie Trestného poriadku nie je náležité aplikovať, aj keď rozsudok Špecializovaného trestného súdu č. k. 2T/8/2021-6753 bol vyhlásený po schválení dohody o vine a treste. Vrátenie veci do prípravného konania pri právoplatne uznannej vine sa javí ako nelogické a nevhodné napriek tomu, že doterajšia rozhodovacia súdna prax nie je jednotná. Logickejšim postupom sa javí pokračovanie v konaní o pôvodnom návrhu na schválenie dohody o vine a treste s tým, že procesným stranám súd umožní uzavrieť opätovne dohodu o treste, ktorá by už reflektovala rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky. Takýto postup sa javí aj z hľadiska rýchlosti konania ako najúčelnejší.

Podľa § 403 alinea prvá a druhá Trestného poriadku, ak obvinený vykonáva trest odňatia slobody uložený mu v pôvodnom rozsudku, súd zároveň s rozhodnutím o povolení obnovy konania podľa § 400 ods. 1 rozhodne o väzbe (vzatí do väzby alebo nevzatí do väzby, a to aj pri nahradení väzby). Uznesenie o väzbe je vykonateľné právoplatnosťou rozhodnutia o povolení obnovy konania a ak nie je ďalej ustanovené inak, lehota väzby začína plynúť od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o povolení obnovy konania.

Keďže odsúdený W. H. aktuálne vykonáva trest odňatia slobody vo výmere 10 rokov uložený mu v pôvodnom rozsudku Špecializovaného trestného súdu č. k. 2T/8/2021-6753 z 2. 9. 2021, súd zároveň s rozhodnutím o povolení obnovy konania rozhodoval aj o väzbe.

Podľa § 71 odsek 1 Trestného poriadku obvinený môže byť vzatý do väzby len vtedy, ak doteraz zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie, bol spáchaný, má znaky trestného činu, sú dôvody na podozrenie, že tento skutok spáchal obvinený a z jeho konania alebo ďalších konkrétnych skutočností vyplýva dôvodná obava, že

a) ujde alebo sa bude skrývať, aby sa tak vyhol trestnému stíhaniu alebo trestu, najmä ak nemožno jeho totožnosť ihneď zistiť, ak nemá stále bydlisko alebo ak mu hrozí vysoký trest,
b) bude pôsobiť na svedkov, znalcov, spoluobvinených alebo inak mariť objasňovanie skutočností závažných pre trestné stíhanie, alebo
c) bude pokračovať v trestnej činnosti, dokoná trestný čin, o ktorý sa pokúsil, alebo vykoná trestný čin, ktorý pripravoval alebo ktorým hrozil,
a ak vzhľadom na osobu obvineného, povahu alebo závažnosť trestného činu, pre ktorý je trestne stíhaný, nie je v čase rozhodovania o väzbe možné väzbu nahradiť podľa § 80 alebo 81.
Súd pri svojom rozhodovaní zohľadňoval skutočnosť, že väzba v systéme zaisťovacích trestnoprávných prostriedkov predstavuje najzávažnejší procesný zásah do osobnej slobody jednotlivca obvineného z trestného činu. Vzhľadom na to, že osobná sloboda obvineného je princípom požívajúcim ústavné garancie a vzatie do väzby je výnimkou z neho, musí úvaha súdu o existencii zákonom ustanovených dôvodov a času väzby v konkrétnom prípade zodpovedať vždy tomuto vzťahu medzi princípom a výnimkou.

Pri zisťovaní splnenia podmienok pre vzatie obvineného do väzby súd skúmal, či sú zároveň dané materiálne podmienky pre obmedzenie osobnej slobody W. H. väzbou. V prvom rade je potrebné uviesť, že rozhodnutie o vine odsúdeného pre zločin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Trestného zákona, pokračovací obzvlášť závažný zločin nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. a), písm. c), písm. d), ods. 2 písm. c), ods. 4 písm. b), písm. c) Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. b) Tr. zák. a § 141 písm. a) Tr. zák. a trestný čin neodvolennej výroby a držby omamnej látky, psychotropnej látky, jedu a prekurzora a obchodovania s nimi podľa § 187 ods. 1 písm. b), písm. c), písm. d), ods. 2 písm. c), ods. 5 písm. b) Tr. zák. účinného do 01. 01. 2006, zostalo aj po povolení obnovy konania nedotknuté, a teda právoplatné. Odsúdený bol dlhodobo členom zločineckej skupiny, ako jej člen sa v rámci zoskupenia viacerých osôb opakovane dopúšťal drogovej trestnej činnosti, a to dlhodobo, keďže od roku 2003, s malou prestávkou až do roku 2019, vyrábal a obchodoval s drogami, konkrétne metamfetamínom, a zisk z tohto nelegálneho predaja bol zdrojom jeho príjmov. Konkrétne okolnosť odôvodňujúcu obavu z ďalšieho páchania konkrétnej, druhovo rovnakej trestnej činnosti tak súd vzhliadol predovšetkým v charaktere a druhu drogovej trestnej činnosti i v pohnútkach založenej na ziskuchtivosti. Z trestu, ktorý mu bol uložený v trvaní 10 rokov, spolu s väzbou doposiaľ vykonal 4 roky, 2 mesiace a 11 dní. Z jeho výpovede vyplynulo, že v prípade, ak by bol prepustený na slobodu, by sa zamestnal, avšak tieto jeho vyjadrenia boli len v rovine predstáv, bez konkrétneho reálneho obsahu. Z odpisu z registra trestov vyplýva, že W. H. sa dopúšťal úmyselnej trestnej činnosti opakovane od roku 1990, teda od veku mladistvého, v registri trestov má 7 záznamov pre trestné činy majetkové, trestné činy proti poriadku vo verejných veciach, trestné činy proti životu a zdraviu a trestné činy proti ľudskej dôstojnosti. Na tieto odsúdenia sa síce aktuálne hľadí, akoby nebol odsúdený, ale znamená to len právny zánik skutočnosti odsúdenia. Neznamená to i zánik skutočnosti, že spáchal viaceré trestné činy, a preto súd aj na základe týchto skutočností hodnotil postoj W. H. k spoločenským hodnotám chráneným Trestným [<https://app.beck-online.sk/bo/document-view.seam?documentId=pj5f6mrqga2v6mzqga&refSource=text>](https://app.beck-online.sk/bo/document-view.seam?documentId=pj5f6mrqga2v6mzqga&refSource=text) zákonom, resp. jeho sklony k páchaniu trestnej činnosti. Rovnako súd zohľadňoval aj skutočnosť, že už v minulosti boli odsúdenému W. H. ukladané opakovane nepodmienečné tresty odňatia slobody, ktoré ho však neodradili od ďalšieho páchania trestnej činnosti, preto súd neuveril jeho uvedomeniu si, že „jeden deň vo väzení naozaj nie je hodný ničoho“, ktoré prezentoval pri svojom výsluchu a obavy súdu z pokračovania v trestnej činnosti tak neboli rozptýlené ani vyjadreniami odsúdeného, ani obsahom hodnotenia z ÚVTOS. Všetky tieto okolnosti potom viedli súd k záveru o existencii reálnej obavy z pokračovania páchania trestnej činnosti obvineným, teda existencii dôvodu väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku (výrok v bode III.).

Podľa § 80 odsek 1 Trestného poriadku, ak je daný dôvod väzby, okrem dôvodu väzby podľa § 71 ods. 1 písm. b) alebo ods. 3 písm. b), môže súd a v prípravnom konaní sudca pre prípravné konanie ponechať obvineného na slobode alebo prepustiť ho na slobodu, ak

a) záujmové združenie občanov alebo dôveryhodná osoba ponúkne prevzatie záruky za ďalšie správanie obvineného a za to, že obvinený sa na vyzvanie dostaví k policajtovi, prokurátorovi alebo na súd a že vždy vopred oznámi policajtovi, prokurátorovi alebo súdu vzdialenie sa z miesta pobytu, a súd alebo v

prípravnom konaní sudca pre prípravné konanie považuje záruku vzhľadom na osobu obvineného a na povahu prejednávaneho prípadu za dostatočnú a prijme ju,

b) obvinený dá písomný sľub, že povedie riadny život, najmä že sa nedopustí trestnej činnosti a že splní povinnosti a dodrží obmedzenia, ktoré sa mu uložia, a súd alebo v prípravnom konaní sudca pre prípravné konanie považuje sľub vzhľadom na osobu obvineného a na povahu prejednávaneho prípadu za dostatočnú a prijme ho, alebo

c) s ohľadom na osobu obvineného a povahu prejednávaneho prípadu možno účel väzby dosiahnuť dohľadom probačného a mediačného úradníka nad obvineným alebo odovzdaním dohľadu nad obvineným do iného členského štátu Európskej únie podľa osobitného predpisu.

Podľa § 80 odsek 2 tretia veta Trestného poriadku, ak je obvinený stíhaný pre obzvlášť závažný zločin, je daný dôvod väzby podľa § 71 ods. 3 písm. a), c), alebo e), alebo obvinený bol vzatý do väzby podľa odseku 3 alebo podľa § 81 ods. 4, možno záruku alebo sľub prijať alebo uložiť dohľad, len ak to odôvodňujú výnimočné okolnosti prípadu.

Súd obligatórne skúmal aj možnosť nahradenia väzby alternatívnymi inštitútmi, skúmal tak aj žiadosť odsúdeného o nahradenie väzby dohľadom probačného a mediačného úradníka. Žiadny z inštitútov predpokladaných ustanovením § 80 a § 81 Tr. por. však nie je podľa názoru súdu dostatočne účinným prostriedkom na minimalizáciu hrozby z prípadného konania zakladajúceho ustálený dôvod preventívnej väzby. Keďže sa v prípade W. H. jedná o osobu právoplatne odsúdenú aj pre pokračovací obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. a), písm. c), písm. d), ods. 2 písm. c), ods. 4 písm. b), písm. c) Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. b) Tr. zák. a § 141 písm. a) Tr. zák., súd zároveň skúmal existenciu výnimočných okolností prípadu, ktoré by nahradenie väzby umožňovali.

Výnimočné okolnosti, ktoré by mohli odôvodniť nahradenie väzby aj v prípade trestného stíhania pre obzvlášť závažný zločin, sa posudzujú podľa pomerov páchatel'a a okolností prípadu, pričom okolnosťami prípadu sú také okolnosti, ktoré majú vplyv na posúdenie povahy a charakteru stíhaného trestného činu a spoluurčujú jeho závažnosť v tom smere, že ju výrazne znižujú a pomermi páchatel'a treba rozumieť okolnosti, týkajúce sa jeho osoby, jeho osobných a rodinných pomerov, ktoré nesúvisia so spáchaním trestného činu a existujú v čase rozhodnutia s tým, že takýmito pomermi páchatel'a môžu byť napríklad jeho majetkové pomery, zdravotný stav a zdravotný stav jeho rodiny, starostlivosť o početnú rodinu, tehotenstvo páchatel'ky a podobne, vždy však musí ísť o okolnosti jedinečné, vysoko závažné, výnimočné, neriešiteľné inak ako prítomnosťou obvineného, pričom takouto dôležitou okolnosťou môže byť napríklad aj skutočnosť, že páchatel' konal v afekte alebo v situácii, keď mohla byť znížená jeho ovládacia schopnosť a podobne (primerane R 111/1999, R 41/1994, R I/1965, R 52/1967). Súd žiadne výnimočné okolnosti takého charakteru u W. H. nezistil (výrok v bode IV.).

Vzhľadom na vyššie uvedené súd povolil obnovu konania a zrušil rozsudok

č. k. 2T/8/2021-6753 vo výroku o treste a ochrannom patení, keďže bol vydaný na základe aplikácie ustanovenia § 58 ods. 3 Trestného zákona, ktoré neskôr stratilo účinnosť podľa čl. 125 ods. 3 ústavy, a tento rozsudok nebol vykonaný. Zároveň rozhodol o vzatí odsúdeného do väzby z dôvodu podľa § 71 odsek 1 písmeno c) Trestného poriadku a žiadosť o nahradenie väzby dohľadom probačného a mediačného úradníka zamietol.

Uznesenie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je možné podať sťažnosť do troch pracovných dní od jeho oznámenia na Špecializovaný trestný súd.

O sťažnosti rozhoduje Najvyšší súd Slovenskej republiky.